

N:o 15.

Af herr **J. Sjöberg**, om *skrifvelse till Kungl. Maj:t angående nedsättning af fraktafgifterna för transport af potatis å statens järnvägar.*

I ett land med så lång utsträckning som Sverige och där natur, jordmån och klimatiska förhållanden äro så växlande, är det äfven naturligt, att jordbruket måste drivas på olika sätt. För de stora bördiga slättlandstrakterna är sädesproduktionen en lika viktig sak som foderodlingen i Norrland. Det finnes emellertid åtskilliga trakter i södra och mellersta delarna af landet, där potatis kan odlas i stor utsträckning, men där detta delvis hindras genom svårighet att afsätta den producerade varan. Att använda den producerade potatisen till utfodring för husdjuren är föga lönande med de pris, som för närvarande äro gällande för andra utfodringsämnen. Att till aflägsnare orter afsätta den producerade potatisen för att användas såsom människoföda går nog för sig för kusttrakternas jordbrukare, då priset för varan är högt på världsmarknaden, då genom höga järnvägsfrakter det är billigare importera potatis från Tyskland än att föra sådan från det inre landet till vid kusten belägna konsumerande orter.

Om man fraktar ett större parti potatis från tysk östersjöhamn till Stockholm, är frakten per 100 kg. 60 öre, men om man fraktar en järnvägsvagn med samma vara, är frakten per 100 kg. till Stockholm från Nässjö 69 öre, och naturligen mer från söder om Nässjö belägna stationer. Ungefär samma pris är frakten från Falköping till Stockholm.

Detta för att anföra exempel.

Den tyska potatisen, som konkurrerar med den svenska, är i all-

mänhet af en ganska medelmåttig beskaffenhet och sämre som matpotatis än den senare.

Man kan ej anse det vara till gagn för vårt lands modernäring och landet i sin helhet, att en så nödvändig vara som potatis hämtas från utlandet, då den för billigare pris kan erhållas från andra orter inom landet, om blott ej alltför höga järnvägsfrakter hindra dess transport.

Med det pris, som betalas för potatis i mellersta och norra Sverige, kan den svenska potatisen väl konkurrera med den tyska, blott järnvägsfrakterna vore lägre.

Det är af lika stor betydelse för jordbruket i potatisodlande trakter som för befolkningen i en mängd städer och industrisamhällen samt för en stor del af Norrland, att den i landet odlade potatisen kan fraktas till olika delar inom landet och där finna användning. Enda möjligheten därför är, att järnvägsfrakterna för svensk potatis sänkas.

För att den svenska potatisen skall kunna konkurrera med den tyska och afsättas till mera aflägsna orter inom landet samt säljas till pris, som är tillfredsställande för både producenter och konsumenter, är det önskligt, att nu gällande järnvägsfrakter sänkas 50 %.

Antagligen anser kungl. järnvägsstyrelsen, att statsbanorna därigenom skulle göra förlust, men torde detta vara af mindre betydelse, då det gäller att bereda afsättning för en viktig jordbruksprodukt och att frakta en för hela landets befolkning nödvändig vara.

På grund af hvad ofvan anförts får jag vördsamt anhålla,

att Riksdagen måtte besluta att till Kungl. Maj:t aflåta skrifvelse med underdånig hemställan, det Kungl. Maj:t måtte låta göra utredning och vidtaga åtgärder, att frakterna å statens järnvägar för i Sverige producerad potatis måtte sänkas med 50 % under nu gällande frakttaxor.

Stockholm den 23 januari 1905.

Joh. Sjöberg.

Riksdagsman för Västra härad.